

BÙI ĐẸP
biên soạn

D

Di sản thế giới

Tập 3

NHÀ XUẤT BẢN
TRẺ

DI SẢN THẾ GIỚI

BÙI ĐẸP

Biên soạn

DI SẢN THẾ GIỚI
(VĂN HÓA - TỰ NHIÊN - HỖN HỢP)

TẬP 3: CHÂU ÂU

(Tái bản lần thứ ba)

NHÀ XUẤT BẢN TRẺ

DISẢN THẾ GIỚI

BÙI ĐẸP

(Biên soạn)

Chịu trách nhiệm xuất bản: **TS. QUÁCH THU NGUYỆT**

Biên tập: **ĐÀO HIẾU**

Bìa và trình bày: **TRÍ ĐỨC**

Sửa bản in: **YÊN THẢO**

NHÀ XUẤT BẢN TRẺ

161B. Lý Chính Thắng – Quận 3 – TP. Hồ Chí Minh
ĐT : 9316289 – 9350973– 9316211 – 8465595 – 8465596
Fax : 08.8437450 - E-mail : nxbtre@hcm.vnn.vn
Website : <http://www.nxbtre.com.vn>

CHI NHÁNH NHÀ XUẤT BẢN TRẺ TẠI HÀ NỘI

Số 20 ngõ 91 Nguyễn Chí Thanh – Quận Đống Đa – Hà Nội
ĐT & Fax : (04)7734544
E-mail : vanphongnxbtre@hn.vnn.vn

In 1.000 cuốn, khổ 14x20cm, tại Xí nghiệp in Nguyễn Minh Hoàng. Địa chỉ : 100 Lê Đại Hành, P.7, Q.11, TP HCM.
ĐT : 8555812. E-mail : xn-inngminhhoang@hcm.vnn.vn.
Số đăng ký kế hoạch xuất bản 1510/77-CXB do Cục Xuất bản cấp ngày 29/10/2003 và giấy trích ngang KHXB số 418/2005.
In xong và nộp lưu chiểu tháng 03 năm 2005.

BẢY KỶ QUAN CHÂU ÂU

Tháp Eiffel

Hơn một trăm năm nay, hình ảnh nước Pháp và thủ đô Paris gắn liền với tháp Eiffel. Người ta không thể hình dung Paris mà lại không có tháp Eiffel.

Được xây dựng năm 1889, để phục vụ triển lãm quốc tế, tháp Eiffel là kỳ đài đã gây ra nhiều tranh luận nhất ở Paris. Không một người dân Paris nào sống vào cuối thế kỷ 19 lại có thể thờ ơ với sự xuất hiện của tháp Eiffel.

Năm 1889, nước Pháp dự định tổ chức triển lãm để kỷ niệm 100 năm cách mạng tư sản Pháp (1789-1889) qua đó muốn tự khẳng định mình là một cường quốc công nghiệp, đồng thời thể hiện tinh táo bạo của người Pháp dám khởi đầu một cuộc cách mạng mới trong lịch sử ngành kiến trúc Pháp với việc sử dụng các vật liệu

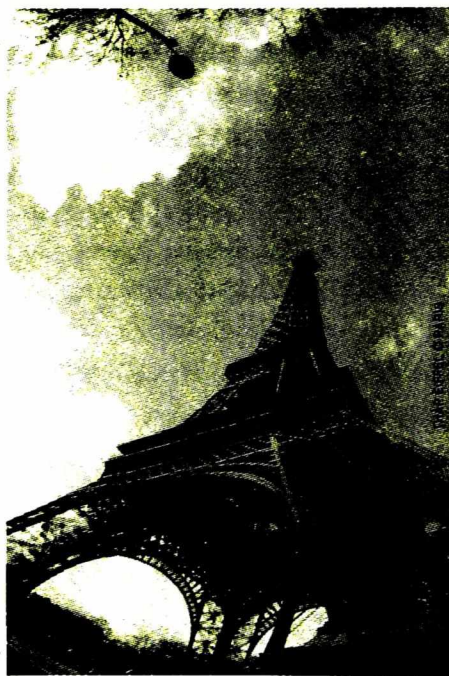

xây dựng sắt, thép, gang... Làm như vậy nước Pháp là người bắt đầu một kỷ nguyên công nghiệp với nền văn minh duy vật lấy máy móc, sắt thép làm biểu tượng.

Thực hiện ý tưởng trên, nước Pháp cho phép xây dựng một tháp bằng sắt, tháp cao 300 mét ở Quảng trường Tháng Ba (Champ de Mars) bên bờ sông Seine. Trong số 700 đề án thiết kế được gửi đến, người ta chỉ giữ lại 3 đề án để xem xét. Cuối cùng đề án của Gustave Eiffel 36 tuổi, kỹ sư, nhà thầu khoán và nhà doanh nghiệp tài ba đã được chấp thuận. Ông đã mua lại và sửa đổi, hiệu chỉnh lại phác thảo của hai kỹ sư Koslanh và Nughie là nhân viên trong hãng của ông. Cả cơ nghiệp của cả của mình Eiffel dồn hết vào việc xây dựng một công trình đồ sộ đầy khó khăn; thêm nữa còn vấp phải sự không đồng tình của dư luận. Ý tưởng của Eiffel muốn dựng lên một tháp cao hơn 300 mét bằng sắt thép đã gây tranh luận gay gắt giữa những người muốn duy trì truyền thống và những người có xu hướng tân thời. Trong giới nghệ thuật và văn học, đa số giận dữ vì họ e rằng công trình sắt thép đồ sộ này sẽ là một vết đen trên bầu trời Paris. Trong khi đó thì Eiffel thốt lên hào hứng: “nước Pháp là quốc gia duy nhất có cột cờ cao hơn 300 mét”. Thật vậy, vào thời kỳ đó, tượng đài cao nhất ở Washington cũng còn thấp hơn tháp Eiffel đến 125 mét.

Tháp Eiffel được xây dựng trong vòng 25 tháng. Rất nhiều người Paris đến xem công trình kỳ quái này, và luôn luôn nghi ngại rằng có một ngày nào đó tháp này có thể đổ xuống đầu họ. Từ năm 1887 đến năm 1889 đã có 300 công nhân giỏi leo trèo lắp ráp 1 triệu rưỡi đinh rivê. Đáy tháp chiếm một diện tích 16.600m², với chiều cao 300 mét, tháp được chia thành 3 tầng. Từ đỉnh tháp tầm nhìn xa đến 67 kilômét. Cứ bảy năm lại phải dùng đến 50 tấn sơn và 40 nghìn giờ lao động để sơn lại tháp.

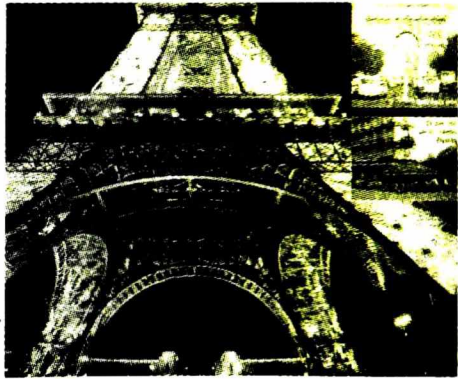
Khi khởi công xây dựng tháp Eiffel, người ta chỉ cho phép tháp tồn tại trong 20 năm. Năm 1887, nhiều nghệ sĩ và nhà văn đã thảo bản kiến nghị phản đối nhằm ngăn chặn việc xây dựng tháp vì nó sẽ làm mất danh giá Paris. Năm 1910, thời cuộc hoàn toàn thay đổi: tháp Eiffel trở thành nguồn cảm hứng của nhiều nhà thơ, nghệ sĩ. Nhà văn Jean Cocteau đã sáng tác vở kịch lấy tên là *Các cặp tân hôn tháp Eiffel*. Apollinaire lấy tháp làm biểu tượng cho nhiều bài thơ. Pissarro, Dufy, Utrillo và bao nhiêu họa sĩ khác cũng thường vẽ tháp trên nền trời Paris... Bên cạnh đó, kỹ thuật hiện đại tiến triển nhanh và ngay từ năm 1904 người ta đã đặt lên đỉnh tháp một hệ thống ăng-ten. Cuối cùng đến năm 1910, người ta quyết định rằng tháp Eiffel tồn tại vĩnh viễn: tháp phục vụ cho dịch vụ giờ chuẩn quốc tế, với chiều cao của nó, tháp có thể sử dụng cho việc truyền thông bằng điện thoại vô tuyến vượt đại châu. Năm 1918, Đài phát thanh sử dụng tháp để phát sóng và đến năm 1957, Đài truyền hình đã dựng ăng-ten lên đỉnh tháp. Sau đó một phòng thí nghiệm và

Tháp Eiffel ở Paris

khí tượng và hàng không cũng đã sử dụng tầng cao nhất của tháp.

Edouard hồi đó là Hoàng tử xứ Galles cùng với gia đình là những người đầu tiên lên đỉnh tháp ngày 10 tháng 6 năm 1889. Người ta có thể lên bằng thang máy hoặc cầu thang

(cầu thang chỉ lên được đến tầng 1 và tầng 2), công chúng có thể lên dạo ngắm và tham quan trên sân thượng của cả ba tầng: ở tầng một qua thiết bị nghe nhìn, du khách sẽ được nghe giới thiệu về lịch sử của tháp, ở tầng 2 có nhà hàng biểu diễn phục vụ ăn uống vào buổi tối, tầng 3 được che kính, du khách có thể ngắm nhìn phong cảnh mọi phía và xem hệ thống cầu thang máy phía cột cờ phía Tây. Ở tầng 3 có cửa hàng Jules Verne nổi tiếng nhất của tháp, đặc biệt ở chỗ dùng khăn ăn màu xám, đĩa đen, cốc chân đen, hoa hồng đen để trên bàn.

Để ngắm nhìn toàn cảnh Paris, khách tham quan nên chọn ngày nắng đẹp, không nên lên tháp quá sớm vì buổi sáng ở Paris thường có sương mù. Buổi chiều lúc mặt trời lặn, hoặc ban đêm lên tháp, khách tham quan sẽ nhìn thấy một cảnh tượng tuyệt vời. Từ năm 1985, tháp được lắp thêm một hệ thống chiếu sáng làm nổi bật vẻ đẹp và những đường nét kiến trúc phức tạp của tháp.

Tháp Eiffel là biểu tượng của nước Pháp và Paris. Ngoài ý nghĩa cách mạng khoa học, kỹ thuật, tháp Eiffel còn là biểu tượng cách mạng về phương diện chính trị, là niềm tự hào của người dân Pháp và Paris.

Dãy đê ngăn biển Hà Lan

Ở Hà Lan, mực nước biển cao hơn đất liền. Mãi đến thế kỷ 20, người Hà Lan quyết định phải thắng trong trận giặc “nước nôl” này, bằng hai công trình. Công trình thứ nhất là một đập khép kín, dài 32 km, được hoàn thành từ năm 1927 đến 1932, dày đến 30 m, bao bọc vịnh Zuideagae. Các kỹ sư huy động 500 chiếc tàu khổng lồ có cần cẩu, máy vét nạo để xây hai đập song song bằng đất sét và cát được bơm vào. Công trình thứ hai là kế hoạch Delta. Sau một cơn lũ vào năm 1953 làm 1800 người chết, các kỹ sư quyết định “khóa mồm” cửa sông Meuse và Rhin, và một lần nữa đỉnh cao là “Eastera Schelde Barrier” gồm các trụ khổng lồ bằng bê tông và thép, kiểm soát nước triều lên, dài gần 3,5 km. Các trụ này nặng đến 10.000 tấn mỗi cái, được một đoàn tàu thiết kế đặc biệt đặt lên bờ biển cùng với hệ thống bơm nước phức tạp. Người ta tính toán rằng phải có một cơn bão rất to, với sóng cao trên 10 m, mới có khả năng vượt qua con đê kỳ vĩ này.

Cuộc tranh đấu với nước đã đem đến các công trình thủy lợi lớn, như công trình Zuiderzeewerken, Deltawerken và Deltaphan Grote Rivieren.